

НЕЧИТАЙЛО М.А., магістрантка

Науковий керівник – **ЧОРНОЗУБ М.П.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

chornozub72@btsau.edu.ua

ПОШИРЕННЯ ТА ПРИЧИНИ ГРИЖ У СВИНЕЙ В УМОВАХ СУЧАСНОГО КОМПЛЕКСУ

Досліджено поширення та причини виникнення пупкових гриж у свиней в умовах сучасного господарства. Виявлено, що серед хірургічних хвороб свиней лівова частка належала грижоносійству. Основну масу грижоносіїв склали поросята до відлучення. З-поміж хворих поросят до відлучення лівову частку склали пупкові грижі. Основними причинами пупкових гриж серед поросят до відлучення були помилки під час виконання відповідних технологічних і ветеринарно-санітарних заходів, що призводили до натягування пуповини під час її переривання у новонароджених поросят, раннє перерізання пуповини, залишення довгої її кукси, збільшення внутрішньочеревного тиску у поросят, омфаліт та слабкість поросят.

Ключові слова: свині, поросята до відлучення, грижі, пупкові грижі.

Свинарству відводиться важлива роль щодо вирішення проблеми збільшення виробництва продукції тваринництва. Як у світі, так і в Україні ця галузь займає провідне місце у виробництві м'яса. Наразі у загальному виробництві м'яса в Україні питома вага свинини складає біля 40 % [1].

Істотне поширення у звичайних господарствах і сучасних свинарських комплексах має грижоносійство, яке завдає значних економічних збитків галузі [2]. М.Л. Жолнерович зазначав [3], що така патологія в господарствах складала від 2 до 11 % від усього поголів'я поросят.

У літературі існують різні повідомлення щодо локалізації грижу свиней та їх походження. За даними Л.А. Тихонюка із співавторами [4], у свиней найчастіше виявляють пупкові грижі (53,4–71,7 %), рідше інтравагінальні (24,4–37,3 %), а найменше – черевні (0,8–3,2 %).

Метою наших досліджень було вивчення поширення та з'ясування причин виникнення гриж у свиней в умовах конкретного господарства.

Нами встановлено, що в умовах комплексу упродовж останніх років лівова частка внутрішніх хвороб належала хірургічній патології (74,5 % у 2019-му та 76,6 % – у 2020-му). Структура хірургічної патології була досить різноманітною, але переважну її більшість склали грижі (71,1 % у 2019-му та 70,1 % – у 2020-му).

Виявлено, що у кожен із досліджуваних років лівову частку грижоносіїв склали поросята до відлучення (86,6 % у 2019-му та 82,1 % – у 2020-му) і незначну їх кількість виявляли серед поросят на дорощуванні (13,4 % у 2019-му та 17,9 % – у 2020-му). Серед усіх випадків грижоносійства у молодняку переважну більшість склали пупкові грижі (87,8 % у 2019-му та 85,3 % – у 2020-му) і значно рідше виявляли пахово-мошонкові (12,2 % у 2019-му та 14,7 % – у 2020-му). При цьому за даний період не було виявлено жодкого випадку гриж іншої локалізації.

Було виявлено суттєву різницю щодо випадків грижоносійства між поросятами до відлучення та поросятами на дорощуванні у кожені із досліджуваних років. У хворих поросят до відлучення лівову частку склали пупкові грижі (92,6 % у 2019-му та 91,0 % – у 2020-му) і незначну кількість виявляли із пахово-мошонковими грижами (7,8 % у 2019-му та 9,0 % – у 2020-му). Серед грижоносіїв з групи дорощування була інша картина – лише дещо переважали пупкові грижі (56,6 % у 2019-му та 58,8 % – у 2020-му) і трішки менше виявляли випадків пахово-мошонкових гриж (43,4 % у 2019-му та 41,2 % – у 2020-му).

Аналізуючи дані літератури та досвід вітчизняних і зарубіжних практиків, ми під час тривалого спостереження за технологічними процесами і обробками поросят визначили наступні причини виникнення пупкових гриж в умовах даного господарства.

Натягування пуповини під час її переривання у новонароджених поросят, яке може сприяти розширенню пупкового отвору. Це відбувалося у випадку неправильного її переривання персоналом чи зачіпання нею поросятами за оточуючі предмети (решітка підлоги родильного боксу тощо).

Раннє перерізаня пуповини у поросят, яке часто супроводжувалося кровотечею з її кукси і витіканням з неї частини вартонових драглів, котрі відіграють важливу роль у природному закритті пупкового отвору.

Залишення довгої кукси пуповини оператором, що створює умови для її періодичного натягування та травмування пупкового отвору, який ще не заріс.

Збільшення з різних причин внутрішньочеревного тиску у поросят, яке може сприяти порушенню цілісності черевної стінки, найслабкішим місцем якої є пупковий отвір у період його заростання. Це відбувалося у наступних випадках: придушування поросят свиноматками, бійки між поросятами за сосок, неправильна фіксація поросят при їх обробках та кастрації, тривалі діареї чи запори у поросят.

Гнійне запалення пуповини, яке виникало у разі її забруднення безпосередньо руками оператора чи інструментами (ножиці, затискач) і непроведення обробки кукси анитсептиком, через залишення довгої кукси пуповини.

Відставання у рості і розвитку новонароджених поросят, яке було спричинене різними факторами, що призводило до знижується тонуc тканин, у тому числі м'язів черева та пупкової ділянки зокрем.

Таким чином, в умовах даного господарства левову частку грижосіїв становили тварини з технологічної групи “поросята до відлучення”, у яких основну масу гриж складала пупкові, а причинами їх виникнення були помилки в організації певних технологічних процесів та у проведенні окремих обробок.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Харенко М.І., Черненко М.В. Біотехнологія розмноження свиней. К.: Ветінформ, 1996. 216 с.
2. Профилактика грыж у свиней/А.Н. Елисеев и др. Актуальные проблемы вет. хирургии: Труды Международ. науч.-практ. конф. Воронеж, 1999. С. 184–185.
3. Жолнерович М.Л. Пупочные грыжи у свиней (этиопатогенез, иммунология, способы лечения): автореф. дис. ... канд. вет. наук: 16.00.05. Витебск, 2001. 19 с.
4. Тихонюк Л.А., Нагорний В.В., Чернозуб М.П. Застосування одноповерхового вісімкоподібного шва для закриття грижового кільця при герніотомії у поросят. Тези доповідей V Державної наук.-практ. конф. Біла Церква, 2006. Ч. 1. С. 6–7.

УДК 626.145.19/24.7

ФАЩІЛІН В.Я., магістрант

Науковий керівник – **АНДРІЄЦЬ В.Г.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ ПРОТИЗАПАЛЬНИХ ЗАСОБІВ ПРИ КОМПЛЕКСНОМУ ЛІКУВАННІ СОБАК ЗА ПОВЕРХНЕВОЇ ПІОДЕРМІЇ

Гнійні ураження шкіри у тварин є актуальною проблемою ветеринарної медицини. Метою нашої роботи було вивчити ефективність засобів протизапальної терапії за лікування собак з гострим гнійним запаленням шкіри. Встановлено, що використання засобів протизапальної терапії за комплексного лікування собак з гнійними захворюваннями шкіри виявляє виражену клінічну ефективність.

Ключові слова: піодермія, протизапальна терапія, собаки.